

Beursthema GrootGroenPlus 2023: Dynamisch en Digitaal

‘Er is een ongekende beweging gaande in de sector, die zich opvallend sterk laat zien in automatisering, mechanisering en robotisering’

De tweeëndertigste editie van GrootGroenPlus ligt nog vers in het geheugen, maar er wordt alweer volop gewerkt aan de internationale vakbeurs voor de boomkwekerij van 4 t/m 6 oktober 2023. Het bestuur koos recent unaniem voor het nieuwe beursthema: Dynamisch en Digitaal. We vroegen bestuurslid Frans van Wanrooij waarom dit thema is gekozen.

Auteur: Hanneke Tax

De vraag waarom voor het thema Dynamisch en Digitaal is gekozen, hoef ik maar één keer te stellen, want Van Wanrooij steekt meteen van wal: ‘Er is een enorme dynamiek gaande in de sector en die gaat gepaard met een sterke digitalisering op allerlei vlakken. We komen uit een periode van goede bedrijfswinsten in de boomkwekerijbedrijven, maar sinds het voorjaar zien we dat die worden getemperd. Dat brengt de ondernemers in de sector in beweging. De combinatie van een groot gebrek aan personeel, het product dat op het veld staat en de extra moeite die je moet doen voor een goede afzet, is aanjager van extra dynamiek: iedereen zet de schouders eronder om goed naar de toekomst toe te werken.’

Exponentieel

‘Al die digitale vernieuwing vind ik wel bijzonder

in onze sector’, vervolgt hij. ‘Nog maar een paar jaar geleden was de boomkwekerij de laatste sector waar de fax nog algemeen in gebruik was. Behoorlijk conservatief dus, in dat opzicht. Nu uit de digitalisering zich in zaken als mechanisatie, automatisering en robotisering, gepaard met schaalvergroting en efficiëntie. Dit ontwikkelt zich de laatste tijd exponentieel. Daarbij is er een bepaalde kring van bedrijven en organisaties die de ontwikkeling een boost geven. Ik ben bijvoorbeeld betrokken bij een bedrijf, Hortitime, dat de digitalisering van de urenregistratie faciliteert. En dat blijft niet bij de urenregistratie; ook de plantopstand, werkzaamheden en kostprijzen worden daar al snel in meegenomen. Een ander bedrijf waarmee ik ook te maken heb, Aigro, levert robotisering. Daarmee kan niet alleen de registratie, maar ook het werk zelf geautomatiseerd worden. Je kunt daarbij denken aan

2 min. leestijd

onder meer schoffelen, maaien en spuiten. Om geautomatiseerd te kunnen werken is het vaak nodig om aan te planten met behulp van gps, en ook dat zie je nu een hoge vlucht nemen. Enkele jaren geleden waren dit nog experimenten van een enkeling; nu is het voor veel grotere bedrijven de standaard. Iets dergelijks geldt voor de inzet van drones. Een voorbeeld van een bedrijf dat een voortrekkersrol speelt in mechanisatie is Liwardi in Nispen. Een aantal grote bedrijven ontwikkelt zich en anderen in de sector zien het en leren ervan.'

Ondergrond

Ook op het gebied van water-, grond- en bodemgestuurde oplossingen signaleert Van Wanrooij veel dynamiek in de boomteeltsector: 'Dat geldt zowel voor bedrijfsvestiging als voor oplossingen in teelt en mechanisatie. En de beurs zelf staat ook niet stil. Het is al langer bekend dat er een verhuizing ophanden is: in 2023 maken we daadwerkelijk de overgang naar een nieuwe, toekomstbestendige locatie. Natuurlijk blijft de beurs in Zundert, want juist de dynamiek die zich momenteel in al zijn facetten ontvouwt, vraagt om een stevige ondergrond.'

'Dynamiek zien wij als het continu verleggen van grenzen om voorbereid te zijn op toekomstige uitdagingen'

'Het thema is dan ook gekozen om deze dynamiek in de picture te zetten en te promoten', zegt Van Wanrooij. 'Ik zie dat Nederland hierbij vooroploopt vergeleken met andere landen in Europa, waar de boomkwekerijsector minder ontwikkeld en meer versnipperd is. De Nederlandse boomkwekerijsector is zeer fijnmazig en goed georganiseerd. In enkele regio's, zoals Boskoop, Lottum, Opheusden, Midden-Brabant en Zundert, zijn duizenden bedrijven die allemaal maximaal 150 kilometer van elkaar liggen. Duitsland en België hebben ook een enkele regio met een cluster van bedrijven, maar in de meeste landen zijn boomkwekerijen vooral losstaande bedrijven, waarbij je van één bedrijf naar het volgende al snel 130 kilometer moet afleggen. Door die Nederlandse fijnmazigheid kunnen ontwikkelingen bij ons heel snel gaan, omdat we veel van elkaar zien en ook willen

leren van de sterke punten die we bij andere bedrijven zien.'

Onderwijs

Van Wanrooij constateert dat ook het onderwijs steeds beter wordt opgepakt door de sector. 'Natuurlijk wordt het gebrek aan personeel mede veroorzaakt door demografische factoren. Toch moet je als sector zo goed mogelijk investeren in nieuwe aanwas. Digitaliseren kan veel doen, maar lost niet alles op. Gelukkig zien we dat we een aantrekkelijke sector zijn voor jonge mensen. Er is ook veel enthousiasme bij jongeren om juist met de huidige dynamiek van digitalisering aan te haken bij de sector en het stokje over te nemen. Yuverta is een van de instellingen die inspelen op de scholingsbehoefte voor boomkwekerijbedrijven, bijvoorbeeld in samenwerking met Joost Sterke in Haaren, waar heel concreet de link wordt gelegd tussen onderwijs en personeelsbehoefte in de praktijk. Dat is dan ook de kracht van deze ontwikkeling, dat het onderwijs op de kaart wordt gezet in verbinding met het bedrijfsleven.'

'De coronaperiode heeft de dynamiek en ook de digitalisering in de sector zeker bevorderd,'

zo vervolgt hij. 'Hoewel de afzet groot was en min of meer vanzelf kwam, was het duidelijk dat bedrijven zich moesten aanpassen aan de toekomstige arbeidsvoorziening. Ook in de internationale afzet zien we dynamiek, in dit geval verbreding. Eerst waren voornamelijk Duitsland en België de belangrijkste exportlanden; dat is nu verbreed naar landen als Engeland, Frankrijk, Oostenrijk, Zwitserland, de voormalige Oostbloklanden, Zweden en de rest van Scandinavië. Daar worden letterlijk en figuurlijk grenzen verlegd. Dynamiek zien wij als het continu verleggen van grenzen, om voorbereid te zijn op toekomstige uitdagingen.'

'Die uitdagingen zijn er zeker', constateert Van Wanrooij. 'Zo vlakt de afzet momenteel af doordat mensen veel kosten hebben aan energie en levensonderhoud. Wat daaraan wordt besteed,

kan niet aan groen worden uitgegeven. Wij verwachten dat de vraag naar groen desondanks op een bepaald niveau zal blijven, ook al is het niet in de vorm van een hausse. Het bewustzijn dat we groen nodig hebben, is immers ook sterk gegroeid, en dat is blijvend. Juist omdat de sector meer inspanningen moet verrichten voor een goede afzet en een sterke organisatie, wordt er gekeken naar oplossingen. En daarvoor kijken we in positieve zin ook naar elkaar, onder meer via innovatiekringen, onderwijs en sectororganisaties. De beurs GrootGroenPlus speelt daarbij een zeer grote en samenbindende rol.'

Positieve stemming

'Met het thema willen we ook laten zien dat we, ondanks de stroeve afzet die we de komende paar jaar verwachten, het volgende seizoen positief tegemoetgaan. Juist omdat we door die dynamiek en digitalisering zoveel mogelijkheden zien om te groeien in de toekomst dat we het bijna niet kunnen bijbenen. De boomkwekerijsector is een geweldig mooie sector; het is een eer om daarvan deel te mogen uitmaken in deze uitdagende tijd. GrootGroenPlus is een belangrijk platform om verdere stappen te zetten in deze dynamiek, en om bij te blijven met alle vormen van digitalisering waarin nog zoveel te doen is.' Van Wanrooij besluit: 'In de 42 jaar dat ik betrokken ben bij de boomteeltsector, heb ik nog nooit zo'n dynamische tijd meegemaakt als de laatste vijf jaar. Het enthousiasme van jonge mensen met hun vernieuwende ideeën is enorm; tegelijk zie ik dat alle leeftijden hierbij kunnen aanhaken. Alle nieuwe ontwikkelingen die we daarbij zien groeien, dat is machtig mooi om te zien.'

